

สารนิพนธ์เรื่อง	มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพน้ำ ประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
คำสำคัญ	กฎหมายควบคุมคุณภาพน้ำประปา/ประปาหมู่บ้าน /องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
นักศึกษา	ภูวคล มุลติ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิสิต อินทมานิ
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2562

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน โดยศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน แนวคิดพื้นฐานว่าด้วยการกระจายอำนาจ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ การมีส่วนร่วมของประชาชนและแนวคิดเกี่ยวกับระบบการควบคุมตรวจสอบฝ่ายปกครองรวมถึงระดับศักดิ์ของกฎหมาย และศึกษาวิธีการทั่วไปที่ใช้ในการควบคุมคุณภาพน้ำประปาของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่นเพื่อวิเคราะห์และหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยให้สามารถควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่สุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชน

การประปา ถือเป็นการจัดทำบริการสาธารณะอย่างหนึ่ง ซึ่งในประเทศไทยมีการบริการสาธารณะด้านประปาที่จัดทำโดยภาครัฐที่เป็นรัฐวิสาหกิจ องค์กรส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน โดยเฉพาะในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนอำนาจและหน้าที่ ให้มีภารกิจในการจัดการบริการสาธารณะให้เป็นไปตามที่ได้รับมอบหมาย หนึ่งในภารกิจนั้นก็คือ ภารกิจในการจัดทำประปาหมู่บ้าน ซึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ที่จะต้องจัดทำให้ประชาชนมีน้ำที่สะอาดและเพียงพอ แต่จากการศึกษาพบว่าในปัจจุบันมีกฎหมายที่มีลักษณะให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้จัดทำประปาหมู่บ้าน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2535 เท่านั้น แต่ยังไม่มียกกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านเป็นการเฉพาะ และมาตรการทางกฎหมายที่นำมาปรับใช้ในปัจจุบันคือ ประกาศ

กรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ. 2553 ไม่สามารถควบคุมและจัดการกับปัญหา
นี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐาน
คุณภาพน้ำประปา ปัญหาประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการควบคุมคุณภาพน้ำประปา รวมถึงปัญหา
เกี่ยวกับหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแล ส่งผลก่อให้เกิดความเสียหายต่อสุขภาพ
อนามัยของประชาชนและการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง

ภายหลังจากที่ได้ศึกษาถึงหลักเกณฑ์ ทฤษฎี และแนวความคิดต่างๆ เปรียบเทียบกับ
กฎหมายการควบคุมคุณภาพน้ำประปาของต่างประเทศที่มีกฎหมายในการควบคุมคุณภาพ
น้ำประปาที่มีหลักเกณฑ์และมีมาตรฐานชัดเจน ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น
ผู้เขียนจึงได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยควรให้มีกฎหมายในการวางหลักเกณฑ์ในการ
ควบคุม ตรวจสอบ คุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน โดยเฉพาะ กำหนดค่าเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน
ที่เป็นค่ามาตรฐานขั้นต่ำที่ปลอดภัยต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนและสามารถให้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติได้ กำหนดมาตรการแก้ไขในกรณีที่คุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน
ไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด กำหนดสิทธิและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ
รับทราบและเข้าถึงข้อมูลคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน นอกจากนี้ควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่
รับผิดชอบหรือเป็นหน่วยงานที่เหมาะสมในการกำกับดูแลและประสานการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง
กับการควบคุมคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่าง
มีประสิทธิภาพภายใต้มาตรฐานเดียวกัน และเพื่อให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นสามารถ
ดำรงชีวิตได้อย่างปกติและมีสุขภาพอนามัยที่ดี